

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Franciskanska ulica št. 6. Doplat se pošilja urednistvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiis se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju 10% pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Vstajenje...

PISMO IZ BELGRADA.

Belgrad, 9. (19.) aprila 1913.

»Vrbica«.

Nekako kislo se je držalo solnce danes opoldne in že so začele debele a redke deževne kapljice rositi na že dovolj napojeno zemljo, vendar nebo se je usmiliilo belgrajskih otrok, gospa in gospodične ter jim milostno dovolilo, da ob lepem popoldanskem dnevu pokažejo rado vednemu svetu svoje nove obleke, krasne klobuke in še krasnejše parizke toilette.

Otroci se kar niso mogli dočakati »vrbice«. Iz cele hiše so se zbrali v »avliji« s svojimi zvončki drug drugemu kažejo svoje nove čevljičke in obleke, kakor bi nikdar ne imeli nič novega na sebi, pri tem pa zvonili, kakor živina na paši (oprostite mi to primero, ali to cinglanje uprav spominja na naše gorenjske planine.)

Da so otroci tako »otročji«, kdo bi jim zameril, saj so še celo »odraščene« gospe in za žentev sposobne gospodične čivkale med seboj in razkazovale svoje klobuke, ki so bili vsemu drugemu bolj podobni, le klobukom ne.

Ob pol drugi uri so končno zavzvonili zvonovi v saborni cerkvi in pozneje pa po vseh belgrajskih cerkvah. In teraziji in posebno v bližini kraljevega dvora je že delalo špalir na tisoče ljudstva, vse z zelenimi vrbicami v rokah. Ta razno bočna pestra množica nudila je opazovalcu slikovit prizor, otroci so zvončkali s svojimi zvončki in posebno nežni spol je vzbujal občo pozornost.

Na balkonu kraljeve palače sem opazil preprogo, znamenje, da se kralj prikaže bodočemu naraščanju zjedinenega srbskega naroda.

Poleg kavarne »London« se pojavijo prve cerkvene »bandere«, za njimi pa šolska mladina svatečno oblečena in z zvončki v rokah, poseben otroški zbor prepeva primerne pesmi.

Na balkonu se pojavi najprej kraljev adjutant in nato kralj sam. Urnebesni »živio-klici« so zaorili med množico. Med tem pride prva procesija pod balkon. Mali otročiči — v starosti od štirih do 10 let — klicali so svojemu kralju tako ljubko ganljivo oni srce očarajoč klic »živio kralju naš«. Med deco je stopala duhovščina v svečanih obrednih plaščih pojoč karakteristične cerkvene pesmi.

Komaj je odšla prva procesija, že pride druga, tretja, četrta, peta in šesta, sama nepregledna vrsta bodočih borilcev za boljšo usodo tako kruto zapostavljane Srbije, ki je na drastičen način manifestovala in do-

kazala, da ima še življenje v sebi, da še ni uničena.

Otroci so defilirali kralju... »Živio-klici« so se vedno in vedno ponavljali, dokler ni kralj zapustil balkona.

Na povabilo nekega znanca, odšel sem v »udruženje bankarskih činovnikov«, ki ima svoj sedež v III. nadstropju palače »Rossia« ter smo iz te vrtoglave višine opazovali z daljnogledom neskončno morje ljudskih glav, vseh stanov in vseh starosti. Res imponanten in veličasten dan je to.

Tam na razpotju iz kralj Milanove ulice v Makedonsko in knez Mihajlovo ulico razdelil se je sprevod v dva dela, ki se je potem zopet razšel v svoje cerkve, kjer so se vršile molitve.

A narod je ostal na teraziji. Velike množice odšle so s sprevodi, kljub temu se ni poznalo, da je kaj manj ljudstva na korzu.

Kdor hoče videti res nekaj krasnega ima v belgrajski »vrbici« vredno nadomestilo za beneški karneval.

Bilo je še proti šesti uri, ko sem se prerival k domu skozi nepregledne množice, da vam to napišem, a še vedno toliko ljudstva, najbrže ostanajo še pozno v noč.

Kakor mi je bilo rečeno, pomenja ta — res hvalevreden in umesten srbski običaj — slavospev otroške duše oživljajoči se pomladni prirodi, ki vstaja iz zimskega spanja, iz globokega mrtvila v novo življenje...

In pri nas, na Slovenskem, zatira starina mlado moč, ki se preja v duhu Jugoslovanstva, v duhu časa, za sveta narodna prava — kara se mladino, zaradi navdušenja nad zinagami balkanskih Slovanov. Užaljena poštena jugoslovanska duša ima nad tem le eno besedo obsodbe.

Ti ljudje so pravi slovenski cinarini, ki obračajo — svoj plašč po vetru.

Ko bi tudi v slovenski mladini končno nastal on krasni dan, ko bo slavila svojo »vrbico«, svoj prehod iz gnjilega mrtvila v novo, svobodnejše življenje, združene Slovenije.

Podpore srbskih samostanov.

Srbski mitropolit Dimitrij je izdal, na podrejene mu samostane, naredbo, glasom katere morajo samostani, iz svojih prihrankov, podpirati osirotele in obubožane družine v svojem okraju, kar je brez dvomno zelo hvalevredno.

Pomniti je treba, da so že tekom vojne izdali samostani in posamezne cerkvene občine velikanske svote v vojne namene, kakor tudi v svrhu, da ublaže težke in neizogibne posledice krvave vojne.

Tudi vlada je razpisala natečaj, s katerim pozivlja trgovce naj ji nabavi 100 vagonov koruze, da se razdeli med ubožne sloje v novo.

osvobojenih krajih, kakor tudi v meh-jah sedanje Srbije.

Turški državni dolgovi.

Komisija za proučavanje vseh finančnih in tehnično-finančnih operacij bivšega turškega carstva v Evropi se je danes sešla v Parizu. Ta komisija bo rešila tudi vprašanje državnega dolga, ki ga prevzame balkanska zveza in eventualno tudi vojno odškodnino, katerej so sedaj tudi Francoska in Anglija prijaznejše.

Kakor trdijo obveščeni krogi, bo imela vojna odškodnina globok vpliv na vse nadaljne faze bodočega balkanskega razvoja.

Avstrijski poslanik Ugron pri Pašiču

Pred dnevi je obiskal avstrijski poslanik v Belgradu min. preds. Pašiča ter ga opozoril na to, da bo srbski bojkot avstrijskega blaga mnogo škodoval »priateljskim« medsebojnim odnosom in bo oviral pogajanja med Srbijo in Avstro-Ogrsko, ki se baje imajo vršiti po zaključenju miru s Turško.

Ugron pa je pozabil omeniti provokatorično avstrijsko vmešavanje in motenje neutralitete v črnogorsko-turških in srbsko-turških odnosih.

Pozabil je tudi omeniti, da je nek avstrijski

konzorci kupil akcije orijentalne železnice

v svrhu, da se polagoma polasti cele železnice ter na ta način izvede nasilnim potom plan avstrijskih državnikov, ki si hočejo pridobiti svobodno pot na Solun.

Ker je pa srbska vlada že prej sklenila, da ne izda nikomur novih koncesij za železnico in ne pripozna nobenih kupčij s papirji orijentalne železnice, ki teče po njenem ozemlju, ako so te kupčije sklenjene brez nje-

ne vednosti, je ta kupčija sicer za enkrat problematične vrednosti, vendar se pa vidi iz tega, česa se vse ne poslužujejo, da pridejo do svojih načrtov — ti oblastni Nemci.

Olajšanje davčnih bremen.

V skupščini se pripravljala zakon, s katerim se bo siromašnejšim slojem olajšalo plačevanje davka.

S tem bi bila dana podlaga zmerni teoriji socializma, da se vendar enkrat praktično uvede progresivni davek v državni ustroj.

Seveda, da bo srbski tozadevni zakon komaj senca tej socialni teoriji, vendar moremo smelo reči, da Srbija prednjači v socializmu, demokratizmu in — kulturi.

III. poziv srbske vojske demobiliziran.

Tekom osmih dni se razpusti III. poziv srbske vojske, na njih mesto pa pridejo črnovojniki.

Tako je bilo sklenjeno med Pašičem in generalissimom vojvodo Putnikom v Skoplju.

Srbija koncentrira svoje voje proti Bolgarom.

Da demonstrira na resen in viden način za svoje opravilne zahteve, je vrhovna komanda izdala naredbo, da se koncentrira čim največ vojaštva na meji, kakor jo predlaga Srbija med njo in Bolgarsko.

Egri Palanka, Kratovo Veles, Ohrid, Debar, Prespa so polne srbskega vojaštva.

Posebno bje v oko mrzlično pošiljanje srbskih čet iz Bolgarske.

V razmeroma kratkem času posrečilo se je spraviti večino srbske armade izpod Drinopolja v Srbijo nazaj, med tem ko je — kdove iz kakih razlogov — zadrževala Bolgarska srbske topove in sanitetni oddelek. Sedaj pa je izjavila Bolgarska, da ji nedostaja vozov za preva-

Ivan Cankar

ki je predaval o jugoslovanskem vprašanju in se je pregrešil po mnenju drž. pravdnika proti § 305. drž. zak.

žanje topov in drugih stvari ter bo storila to v večjih ali manjših presledkih.

V tem vidi srbski tisk, da hočejo Bolgari izzivati skrajnost ter bi v tem oziru zadržali municijo, topove in srbski drinopoljski plen in vse naperili proti svojim zaveznikom Srbom. Težki časi se obetajo balkanskim zaveznikom.

Jutri imajo srbski trgovci bojnotno zborovanje v Hipotekarni banki, kjer se bodo dogovorili o podrobnostih za čim vspešnejše bojnotno gibanje proti avstro-ogrskim izdelkom.

Za birmo dobite pri H. SUTTNER

Lastna protokolirana tovarna ur
:: v Švici ::

Mestni trg št. 25
in sv. Petra cesta 8
najcenejše in najboljše
: ure, verižice itd. :

Lastna protokolirana tovarna ur
:: v Švici ::

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Hrabra in pogumna Aveta je sledila krsti tja na pokopališče Nedolžnih.

Nato je vztrajala deklica vkljub Lantnéjeveemu prigovarjanju, da se vrne v ulico Sen-Deni, kjer ji je govoril sleherni kos polhišva o materi in očetu.

In tukaj najdemo svoje tri znance.

Česar se je bal Lantné, se je zgodilo.

Ob pogledu na znane rodbinske predmete, ki so se jih tolikokrat dotikale roke njiju, ki ju ni več med živimi, je popadel Aveto krčevit obup.

Toda naposled so usehnile tudi te solze.

Aveta se je zdaj zatekla v očeto in materino sobo in plaka rahlo, tiho...

V pritlični sobi, tam kjer je sprejel v začetku te povesti Štefan Dolet kralja Franca I., se posvetujeta Manfred in Lantné v resnem, tihem razgovoru.

»Kaj namerjaš storiti?« je vprašal Manfred.

Lantné je mahnil važno z roko.

»Kaj naj storim?« je zamrmral.

»Rešiti moram to dete njene bolesti, in poizkusiti, ali je mogoče iztrgati starca iz njegove blaznosti.

Tako stojim ves razdejan in oplaten med svojo nevesto in svojim očetom, in vsa bodočnost se kaže črna mojim očem...

»To je zato, ker ti je hudo. Sam se moraš osvoboditi teh obupnih misli.«

In ko je Lantné žalostno zamahnil z roko, je nadaljeval Manfred s toplim glasom:

»Brate, dovoljkrat si mi pridigal moralo, da jo smem enkrat tudi jaz tebi. Zdi se mi, da krivično sodiš usodo. Zadel te je dvojna nesreča: smrt Doletova, ki si ga ljubil kakor svojega pravega očeta, in blaznost grofa De Monklarja; toda saj ti ostane še Aveta! In njene ljubezni si gotov; ona je tu; jaz pa, narobe... In ravno zdaj odhajam v Fonteblo; nobenih novic mi ne pošljejo... to pomeni, da se jim ni posrečilo... Ti, brate, imaš svojo ljubljeno ob svoji strani, jaz pa si moram svojo šele osvojiti... Potrebujem te, Lantné; treba je, da me spremiš...«

Ko je govoril tako, je mislil Manfred pred vsem na to, da odvede svojega prijatelja daleč iz Pariza.

»Ako me potrebuješ, sem pripravljen,« je rekel Lantné, »samo — kaj naj storim z Aveto? Kaj naj storim s svojim očetom? Kaj bo z njima, dokler sem jaz daleč od njiju? Ti sam mi povej odgovor na ti dve vprašanji.«

Manfred se je nasmehnil:

»Znan mi je kraj, kjer bosta oba dva popolnoma varna...«

»Kaj hočeš reči?«

»To že si izveš. Samo odgovori mi: ako ti dokažem, da se Aveti in grofu Monklarju med tvojo odsotnostjo ne bo bati ničesar — ali si potem pripravljen iti z mano?«

»Ali moreš dvomiti o tem?« je vzkliknil Lantné.

»To je vse, česar potrebujem,« je dejal Manfred. »Počakaj me tu.«

Manfred se je odpravil takoj in se napolni proti cerkvi Notre-Dame. Zavil je kmalu v majhno uličico — ulico Kanet — kjer je stal dvo-

rec, ki si ga je bil najel Ragastan za svoje stanovanje.

Bralec ni pozabil, da je odvedel vitez De Ragastan pred svojim odhodom v Fonteblo svojo ženo, kneginjo Beatrice, v ta dvorec, ker se mu je zdela, da se ji tu ni več česa bati.

Ta podrobnost je bila Manfredu dobro znana.

In odkar je bil čital v cigankinemu pismu razodetje svojega rojstva, je hitela njegova misel ob slehernem utripu srca proti hiši, kjer je prebivala njegova mati.

Toda osvobodjenje Lantnéjevo je zahtevalo zase vse njegove sile in ves njegov čas. Tri dni je moral posvetiti izključno le svojemu prijatelju.

Zdaj pa, ko je bil Lantné otet in je bilo žalostno opravilo Julijinega

pogreba končano, je delil Manfred svoje misli med tema dvema ženskima obrazoma: med Žileto in med kneginjo Beatrice.

Lahko si torej mislimo, s kako vznemirjenim srcem je došel v ulico Kanet.

Kaj poreče kneginji Beatrici?

Niti mislil ni na to...

Zavedel se je zdajci, da stoji pred velikimi vrati dvorca in drži roko na trkalu; in v tem trenutku ga je pograbilo nepopisno razburjenje.

Rahlo je položil trkalo nazaj in se oddaljil.

Ni si upal!

Stopil je par korakov po ulici sem ter tja; nato se je yrnil mahoma in potrkal brez obotavljanja.

Služabnik mu je otvoril vrata.

Ne da bi mu pustil časa, izpraševati ga, mu je rekel Manfred:

»Javite gospe kneginji, da je prišel nekdo iz Fontebloja, ki ji želi poročati o njenem soprogu, gospodu vitez De Ragastanu.«

»Počakajte tu!« je velel sluga, ko ga je pomeril v oči.

Kneginja je bila dobro zastražena.

Manfred je čakal z nemirno utripajočim srcem.

Preteklo je nekaj minut; nato se je vrnil isti sluga in mu dejal:

»Pojdite z mano.«

Trenotek na to je stal Manfred pred Beatricinim obličjem.

Pogledal jo je željno, misleč si: »To je moja mati!«

In prevzelo ga je neizrekivo začudenje, nekakšna vznichenost, ki mu je vzela vso moč.

Beatrice je bila tiste čase dva-inštiridesetih let.

Toda, kakor se zgodi včasih redkim, privilegiranim ženskam, ohranila si je bila vso krepko vitkost in mehko eleganco svoje mladosti...

tiste mladosti, ko je dirjala na konju po cestah Italije in se postavljala na čelo montefortskih vojnokov, da odbije armado Cezarja Bordžija.

Le njen pogled je bil izgubil tisti žareči blesk, ki je tako omamil viteza De Ragastana ob njegovem prvem srečanju z njo.

Ta pogled se je zdaj zastiral v melanholijo.

Poznalo se ji je, da je mnogo trpela in mnogo žalovala.

Toda kljub tej otožnosti je bila še vedno čudovito krasna.

Manfred, ki jo je moral občudovati nehote, takrat, ko še ni vedel, da je njegova mati, jo je gledal zdaj s strastno ganjenostjo. Zdelo se mu je, da je morala ta neznanica čuvati vse čase nad njegovim življenjem. In ta dojem njegove domišljije je bil tako močan, da je bil v par trenutkih na pol prepričan, da pozna kneginjo že Bog ve koliko časa.

Beatrice pa ga je spoznala takoj.

»Ali prihajate iz Fontebloja?« je prašala z ganjenim glasom.

»Bil sem tam pred tremi dnevi, madam.«

(Dalje.)

Mir je še daleč...

Balkanski zavezniki niso zadovoljni s severnimi in severo-vzhodnimi mejami "bodoče" Albanije, kakor so jih sklenile velesile.

Vsled tega bodo tekom prihodnjega tedna izročili velesilam novo noto, v kateri zahtevajo, da se korigirajo meje v smislu predloga balkanskih zaveznikov, na tej podlagi je Srbija tudi pripravljena umakniti svoje čete iz Albanije.

Mars.

Stališče Rusije.

V pogodbi med Srbijo in Bolgarijo je baje določba, da se spori predložijo ruskemu carju. Kakšno stališče zavzame tedaj Rusija glede razrešitve spora in glede razdelitve osvobojene ozemlja? Tozadevnih uradnih poročil in izjav še ni — kar je so stališča in vesti posameznih več ali manj merodajnih listov. Tako piše list »Novoje Vremja« v članku, ki se naslanja na izvajanja »Samouprave«, ki zahteva revizijo pogodbe med Srbijo in Bolgarijo:

Iz tega se vidi, da hoče srbska vlada takšno razdelitev ozemlja, ki bi odgovarjala razmerju padlih žrtv, ker brez srbske armade bi Zavezniki ne dosegli takšnih uspehov kot so jih. Zaenkrat nam drugi razlogi še niso znani, upamo pa, da nam bodo predloženi; ruski narod, ki želi, da so ohrani Zveza, ki edina omogoči Jugoslovanom mogočen razvoj, bo presodila dokaze ene kakor druge strani nepristransko in Rusija bo izrekla tujo nepristransko sodbo.

»Riječ«, drug ruski list pa poroča nekaj čisto drugega in kar ima nepristranostjo sila malo opraviti. Pravi namreč, da je došel v Belgrad bivši ruski poslanik v Carigradu, ima nalogo in namen pripraviti srbsko vladu do tega, da se drži pogodbe, ki jo je sklenila z Bolgarijo. Takšno ravnanje bi bilo pristransko. Ne čemo zamolčati svojega mnenja. S bi so storili mnogo več, kot so bili po pogodbi storiti obvezani, omogočili so Bolgariji, da dobi v Traciji ozemlje na katerega preje ni računal. Srbi nasproti temu niso dobili niti tega, kar jim je bilo dano v pogodbi. Albanije, Vklonili so se velesilam in tem napravili dobro delo na svoj račun za celo Balkansko Zvezo. Stori več — dobili manj — kot je bilo določeno v pogodbi — in vendar naj še polnjujejo pogodbo! To že močno dopuščamo sebičnosti. Ravno lojalnost zahteva, da dobe Srbi to, kar zasadi.

Slišali smo pa že tudi, da si Rusija želi, da dobi Srbija desni breg Vardara. Toda Rusija ne dela samo politiko Balkana, temveč veliko politiko — in ta jo more nagniti, da se svetuje Srbiji, da se žrtvuje višjim interesom.

Stališče Italije.

Tudi v Italiji se v merodaj-
nkih obžaluje spore med balkan-
skimi Zvezniki. Razpad Zveze bi t-
odkritosrčno obžalovali, ker Zve-
za smatrajo za jamstvo miru in njen
stanek za koristen. Če ostane Balkan-
ska Zveza trdna, bo sposobna, da v-
odi svojo politiko; če bi se pa Zve-
za razbila, bi se posamezne države
stavljale v okrilje drugih evropskih
držav, katerih vpliv na Balkanu bi
lahko povečal na škodo Italije. Im-
namreč na misli Albanijo in Avstrijo.
Če bi se povečal vpliv Avstrije, bi
to na škodo Italije. Zato si tudi
Italija želi ohraniti Zvezo.

Sodba srbskega politika.
Tekom vojne smo čitali že mnogo člankov, ki so govorili o srbskih državnikih in srbskih politikih ko možeh, katerih kri je zdrava in ruča ter ne nosi v sebi nobenega zna

»... kajti mora se tako končati. Grozilo se bo, zmerjalo, šundra in senzacij bo toliko, da bo dunajska žurnalistika s tega živila dva mese- ca, toda natura stvari bo silnejša ko slučajnost. Bo mnogo prerekovanj in pogajanj, toda v glavnem obdrži vsakdo to, kar ima v rokah. Do resnih konfliktov med Zavezniki ne more priti, kot tudi ni prišlo do konfliktov med posameznimi velesilami vsled mnogo večjih interesov, katerih se je balkanska vojna dotaknila... Ko vse stranke spoznajo, da ni mogoče druga- če, se pa pobotoja — kakor bi ne bilo ničesar... Vsakdo izmed Zavez- nikov bo imel dovolj lastnih skrbi in dela za ureditev in nadomestitev te- ga, kar je vojna povzročila, tako da ne bo niti hotel niti **mogel** drugega z orožjem spoditi z osvobojenega ozemlja.

Če se kakšne tretje strani ne pride do komplicacij in presenečenj, tedaj se Črna Gora tesno opre ob Srbijo, Srbija in Grška ostaneta dobra prijatelja in zaveznika, Bolgarija in Rumunija se sprizajnite in morda sklenete kakšno Zvezo, s čimur se tudi Rumunija, četudi v začetku ne neposredno, pripoji Balkanski zvezi, Srbija bo gledala na to, da po razdelitvi osvojenega ozemlja ali pa še tekom tega uredi svoje razmere z Avstrijo, da bi ne bila s te strani ogrožena, Rusija bo pa še nadalje izvajala svoj patronat in skušala podpirati in konsolidirati Zvezo, tako, da za nekaj časa zavlada doba miru in več ali manj dobrih ali korektnih razmer in vsak bo imel opravke s svojimi zadevami in se pripravil za bodočnost. Nekoliko pelina, ki ostane v dušah, bo ono, kar bo vsacega posameznika priganjalo k delu, in naposled se bodo izkristalizirali pravi interesi in veliki cilji Balkanske Zveze v enotno in odkritosrčno balkansko politiko, ki ne bo posledica trikov, postranskih namenov in sentimentalizma, temveč dobro zapodanih interesov in naravnih potreb.

Verujem v narode, ki so zdravi in mladi, verujem posebno v naš narod. Ta ni nikdar ničesar dobil brez velikih žrtev in razočaranj. Nikdar ni dobil toliko, kolikor je zaslužil in kolikor je sam pridobil. Vedno je bil za nekaj prikrajšan, vedno mu je bil uspeh ogrenjen. Toda tako je in ničesar ni mogoče na tem spremeniti, dokler se nahajamo v tako težkem položaju in dokler smo pridni in pridnejši kot mnogo drugih. Toda vse to je dobro za naš temperament, ki bomo nas pripeljal k komodnemu in lahko miselnemu življenju, če bi nam sila vedno vse po sreči. Mi smo v bistvu umetniški narod, in ravno tako je naš vojak tekmo cele vojne in v največjih težavah pel in vedno poje — tak bomo tudi mi še nadalje peli. Naposled je pa sedanja vojna pokazala, da smo sposobni našo poezijo tudi udelestiti, kakor smo jo udelestiti na Krasno, Prizrenu, Prilepu. Naša pesen bo na konci vendar poslednja, ravno zato, ker vse, kar smo dosegli in kar še moremo doseči, smo zaslužili karavavo, težko in pošteno in zato smo sposobni se tudi s stoterino silo braniti.«

Iz Ormoža.

Kdor pričakuje od klerikalci-
da bo enkrat pravičen — se sedem-
krat zmoti. Ta pregovor je rabil n-
ko eden naših kmetov, ko je priš-
radi klerikalnega oderuha — na b-
ben. Takrat je bilo očitno, da
klerikalec bil — krivoprisežni.
Zadnjič si je dovolil ormoški g. d-
pisun v »Straži« oblatiti slovensk-
učitelje, češ, da delajo po Slovens-
Štajerju s pomočjo graškega »Ve-
banda« velikogermansko, raznar-
dovalno delo. Dolžil je slov. učitelje,
da v od **renegatov** zasedenih kraj-
posvečajo kot voditelji manjš-
hranilnic in posiljnic, ki jim je p-
magal na noge »graški Verban-
svoje zmožnosti. Že takrat smo i-
kli, da je to čisto priprosto, šajš-
no sumničenje. Slovenski štajers-
učitelj se h kaj tacemu še ni bil z-
vrgel, če ni bil, ozir, če ni, rene-
kar pa je hvala Bogu le malo, ma-
kje najti. Rabili smo v onem dopi-
zelo ostre besede, ki pa so bile
vse premile, ravno nasproti temu
dopisunu, ki polni predale v »Stra-
in »Slov. Gospodarju« dan za dr-
vom z najinfamnejšimi **lažmi**. Ne-
mu, kot tudi vsem ostalim je pr-
dobro znano, v kakšnih časih
razni učitelji Slovenci ustanavl-

po Slov. Štavelj naše hranilnice in posojilnice. Ker pa to dobro ve in, ker imenuje tudi v zadnji »Straži« par zelo spoštovanja vrednih imen iz učiteljskih krogov, le z namenom, da bi jih pred javnostjo oblatil, približemo: tudi to je **lopovščina** prve vrste! Svetujemo klerikalnemu ormoškemu g. dopisunu, da gre k njim in se uči **narodne zavednosti**. Kolikor je bilo tudi tujega denarja, uporabilo se ga je kar iz prvih početkov **dobro — a le v naše in našega narodnamente!** Oni kraji so cvetoči, tam se pomaga kmetu-Slovincu z **idealno voljo** in dosega se neverljivi uspehovi. Če pri tem klerikalne »trutz«-hranilnice neže ne uspevajo, marveč stalno nazadujejo, je temu kriva klerikalna morala, po vzoru g. ormoškega dopisuna. Koder so na delu naši učitelji **značaji**, lahko povsodi konstatiramo napredek; tako na gospodarskem, narodnem in političnem polju. **Obratno pa širijo klerikalni gg. povsodi gospodarsko, narodno, politično in — pravstveno nazadovanje.** Nam očita g. ormoški dopisun, da se spuščamo v protislovje! Če bi se nam kaj takega storilo, bi si to tudi upali priznati. A on —? Kako pride do tega, da **trdi najprej**, da so učitelji, ki **delajo za svoj narod** — v službi nemško-nacionalnih teženj, ciljev Slovenci? Ne moremo si tega drugače tolmачiti kot s tem, da konstatiramo: g. dopisun je ali tak duševni revež, da ne ve in ne more **spredvideti**, kakšne kozle da strela, ali pa je toli zloben, da vedoma **vstraja** pri neresnici, da vedoma **laže**. Za ta poslednji slučaj pa se naj prav čisto nič ne čudi, če se mu odgovori tako, kot si zasluži, kajti že star pregovor veli: »Kot zavpiješ v šumo, tako ti iz nje odmeva!« In potem: Kdaj ste še slišali, da bi denarni zavod — slovenski — ki ga vodi učitelj Slovenec, izterjeval po vašem načinu dolžna posojila? Kdaj —?! Nasprotno pa lahko dokažemo klerikalnim vašim hranilnicam in posojilnicam — vi patent Slovenec — v tucatih slučajev, da ste izposojali kmetu trpinu denar, a ga že v nepričakovanem kratkem času zopet izterjali. S tem ste zavili že naravnost **kolosalno velikemu številu slovenskih kmetjskih posestnikov vrati!** Res je, da ste imeli prav, če ste trdili, da Verband tudi jači nemštvo. A to se dogaja le tam, kjer imajo nemškutarji v rokah gospodarstvo, ne pa — **kot lažete vi** — tam, kjer gospodarijo Slovenci, pa naj so, potem učitelji, ali ne. Sicer pa, če ste res tako resni coljubni, priznajte tudi slučaje, ko se pričenjajo — in so se že — ločit naše hranilnice in posojilnice od Verbanda!! Seveda — za kaj takega ste prepotuhnjeni, saj bi potem sami sebe ožigosali lažljivcem.

Nemci se že oglašajo. V eni zadnjih številkih našega lista, smo izrazili bojazen, da bodo Nemci izrabili sedanjí kritični gospodarski položaj Slovencev, ki je nastal vsled zadnjega mraza, kot pritisk na — slovensko obstrukcijo. Iz Gradca došle vesti to našo bojazen potrjujejo v popolnem obsegu. Pritiskala bo dežela in — pritiskala bo država. Za vsak del podpore bo treba dati — koncesij. Seveda v škodo — Slovincem. Radovedni smo, kaj porečeta k temu mariborska »Straža« in »Sl. Gospodar«.

Iz Maribora. (Infamija nemških uradnika.) Če bi si dovolil y Mariboru Slovenec priti na cesto z tabojnim sloven. znakom, bi ga stop do krvi. Na glavnem kolodvoru žne železnice, pa že dalj časa pr vocira Slovence nek renegat »frankfurtarskim« znakom in — če razumeti imen, slovenskih, postnaše proge. 8. t. m. je zahtevala sloven. stranka slovensko vozno listino. Ni je dobila, ker je uradnik trdil, da ne razume slovensčin. Stranka se je morala poslužiti — postrežčka! Slovenci in Slovenke! Zhtevajte po vseh postajah slovenske vozne listke! Vse slučaje pa, ki enaki temu, nam takoj javite. Uprav Južne železnice pa kličemo: Vsamera je enkrat polna! Tudi štajers Slovenec prihaja do spoznanja, da sme zahtevati na slovenskih tle. Taki slučaji pa nas ravno v Mariboru prav pridno bude — k vstajnju!

Kadetnica v Mariboru se opus
S prihodnjim letom — šolskim —
tvorijo I. letnik višje vojaške realn.
Dosedanji kadetje ostanejo, dok
ne postanejo praporščaki. Novih
se ne bo več vsprejelo.

Iz Trbovelj. Premogokopna družba namerava razširiti elektrarno, ki dosega stanja stavba ne zadošča za Vrhutega bo zgradila 3 nova kopališča za rudarje, kar je gotovo hvaljevredno. Neumljivo pa nam je, se dajo naši sorojaki izvabljati pruskih agentov za delo v Nemčiji, koder se jim večinoma godi pre-

V Sv. Lovrencu nad Mariborom se je ustanovila podružnica c. kr. kmetijske družbe za Štajersko. Zborniki so jo Štajercijanci pod vodstvom znanega Girstmajerja. Ustanovitev se je vršila nekam čudno, le v »ožji« družbi. Kljub temu bi ne bilo napačno, da bi pristopilo čim največ Slovencev, seveda, pod primernim vodstvom, ki bi bilo v stanju voditi Slovence tako — da bi se »Štajercijanci« izločili njih naklepi — imeti v slovenskih kmetih svoje kalne.

Iz Mozirja. (Občinske volitve.) Občinske volitve so pred duri in dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da stori svojo dolžnost. Dosežanji obč. odbor je delal z vsemi močmi za blagor in napredek občine. Bila bi sramota za vsacega posameznika, če bi se ne zavedal svojih dolžnosti in klerikalcem odločno ne pokazal, da v Mozirju nimajo iskati ničesar. Naj delajo, naj hujskari in rujejo po svoji lažnjivi, stari navadi, kolikor jim drago. **Mozirje mora ostati zavedno — mora ostati napredno!**

V Planini že pol leta nimajo zdravnika, dasi bi ga nujno rabili. Zdravniki iz drugih krajev sededa mnogo računajo za pot, dež, odbor pa se kar ne gane. Če hoče s tem pokazati nad nami maščevanje radi klerikalnih grehov, naj si zapomni, da je to skrajno — nehonetno.

Iz Podravja nam pišejo: Ker se že nekdo iz Ormoža v »Straži« toliko zaganja v naše učitelje in manifeste naše posojilnice, ki niso v klerikalni zvezi, bi si dovolili vprašati onega modrijanov: Ali morda ve za vzroke, ki so pred časom dovedli do tega, da so se po naši krajini ustanovile hranilnice s pomočjo Verbanda?

Iz Haloz. Vsak trgovec gleda na to, da ima čim več dobička. Oni obrekovalec v »Stražju«, ki trdi, da naše posojilnice, ki so se ustanovile s pomočjo Verbanda, delajo v narodno kvar, pa najbrže ni čisto nič ne trgovec, ne ekonomista, še manj pa — resnicoljuba. Vse te posojilnice, samo če so tudi res v zanesljivo slovenskih rokah, so vrgle že neizmerljivo koristi v gospodarskem in narodnem oziru. Da je denar izposojen od Verbanda, pa ne od kakšne slovenske zveze, je pa temu krivo to, da je denar pri tem dosti cenejši kot pri slovenskih zvezah. Dalje razpolaga Verband tudi z ogromnim kapitalom v gotovini in zamore vsaki zahtevi ustreči v najkrajšem času, to je tekom treh dni, vrhu tega pa se peče tudi z nakupovanjem sadja in vina. Saj se ga je samo v eni naših farih kupilo od V. nad 700 polovnjakov. Mi Slovenci smo sicer denarni, že dokaj mečni, a še daleko ne tako, da bi bili lahko popolnoma samostojni. To ve tudi oni napadalec, ki v »Stražju« vse v nič daje, a seved samo za to, da bi delal reklamo lastni malhi. Le nekoliko več pravice ljubnosti! Pokažite nam najprej, da vaša »Zveza« razpolaga s takim sredstvi, kot so zgoraj navedeni. Do takrat pa ne blatite mož, ki so bili sivi že takrat, ko vas še niti ni svetu ni bilo. A to v časti, delu z naroda politični in gospodarski pravic. (Op. ured.: Ali ni bilo s tem v tej zadevi že polemike dovolj?)

V Mariboru je na večer pre stoletnico pragmatične sankcije vse nemška poulična svojat, ko je šla vojaški spreved z godbo po Tegethofovi cesti izžvižgala vojaštvo in godbo. Ista druhal je v Gospodski ulici kričala vsemogoče, samo ne patriotične, vsenemške fraze. Oblastva so seveda »ohranile svojo rezervo«. Saj je bila druhal — nemška.

Iz Ptujja. Radi krive je bil obsojen tovarnar usnja J. Pirich na tri mesece zaporja.

Iz Maribora. Pred nekaj dnevi sta v viharju delala na progi delavca Karner in Dobnikar, pri tem pa preslišala prihod dveh strojev. Dobnikarja je eden strojev zagrabil vlekdo 10 metrov daleč, vsled česar je zadobil Dobnikar več zelo namernih poškodb. — Ko so na velikih soboto na Košaku pri Mariboru strajkali iz možnarjev, je zadel naboj vničarja Vrglesa v desno bedro. Vrgles je na te poškodbe umrl 19. 12.

Iz Slov. Bistrice. V soboto je p
dil nek avtomobil po državni cesti
silnem diru, očitno, da bi prehitel
na enem ovinkov kmeta Ogrizka
njegov voz. Ko je avtomobil švig
mimo konj, sta se le ta tako z
ustrašila, da sta zdvijala in pob
Ogrizka, ki ju je zamaj skušal br
dati, ter ga smrtno nevarno poš
dovala.

Pod Brežicami so našli v Sa-
nekega utoplenca, o katerem s-
mijo, da je nek hrvaški delavec.
se je pred meseci klatil brezpos-

Gornjegrajsko učiteljsko društvo zboruje dne 1. majnika t. l. ob 10. uri v šoli v Gornjem gradu po vsporedi objavljenem v stanovskem listu. Glede kosila se je javiti pravočasno pri učiteljsstvu v Gornjem gradu. K polnoštevilni udeležbi vabi Kelc. t. č. predsednik.

Trbovlje. Veliko zanimanje vladar ne samo v Trbovljah temveč po celi okolici za planinski ples združen z velikanskim dirindajem, kateri se vrši v Fortejevi dvorani in vseh stranskih prostorih v nedeljo 4. maja ob 3. uri popoldne. Obloka narodna ali turistijska. Na plan turisti in prijatelji naših lepih slovenskih planin.

Ubljanje. Prejeli smo s severne meje. Imeli smo čase, ko je bila skrb za poglabljanje narodne samozvesti v mladini ena poglavitnih. To smo takrat radi verjeli, kajti nikomur ni prišlo na um, da bo bral kedaj — v letih dozorevanja — take izbruhle proti onemu, kar nam kot zavednim ljudem mora biti najsvetejše: slovenski mladini! Vsak pojav napredka, pozdravljamo. In kaj hoče »Preporode«? Ali ni njegov, smoter: vglabljati v naši mladini vzore? In zdaj razum mora priznati, da, kdor je res značaj Slovenca, se ne more in tudi ne sme zaklepati ideji Jugoslovanstva. Kdor se upira proti temu ali ne čuti slovansko, ozir. slovensko, ali pa se drži — namenoma — starokopitne naše slovenske politike, ki nam je do danes prinesla samo — brce. Kdor tepta — ker se mu zdi prepored prenekomoden v sladkem dremanju — željo po sladkem dremanju — željo po svobodi iz nevdržnih razmer, v katerih nas tava, mora priznati, da je sedanji sistem pravi — in če je ta sistem pravi — potem je prav, da trpinom. Ker nas že lastni sorojaki slikajo kot prekucuhe, kaj šele drugi? Ali ne stremimo le za enim: po svobodi v enem velikem ustroju? Nam morajo dati ono ustavno svobodo, kot jo imajo Nemci, Mažari. Ali je kdo proti temu? Po pisavi zadnjih dni je nekdo gotovo. Čim dalje stran pa smo od Ljubljane in čitamo take izpade, tim bolj se nam usiljuje še druga misel: da tira gospoda namenoma vodo na svoj zgolj strankarski mlin. Je to žalostno tim bolj, ker se nam pri vsem tem usiljuje tudi sumnja, da gospoda še dolgo ne umeva položaja, v katerem se nahajamo kot del slovanskega telesa. Že nekaj časa sem smo se bali, da ni vse zlato kar se sveti, danes pa se nam do zdeva, da se nam bliža era — naj slabše vrste. Umestno bi bilo, da se tega zavedamo — in da se ne ubijamo.

Ali je kritik — sovražnik? Prejeli smo: Družba sv. Cirila in Metodja je naroda slovenskega skupna in sveta last — skupna, ker ves slovenski narod uvideva potrebe izobrazbe razbe svojemu narodu tam, koder država noče vršiti narodu dolžnih in zakonjenih dolžnosti, sveta, ker mora ves narod smatrati izobrazbo obstoj ter ohranitev naroda za svojo največjo nalogo. Vzemimo — vodstvo te družbe bi odrekalo iz fonda zloženega potom naroda, izobrazbo svojemu narodu, trošila pa bi denarja za šolo kakih Skipetarov — tedaj bi se dvignil ves narod, stari in mladi, ter bi kritizirali početje vodstva. Zahtevali bi korekture v prvi, višji in še višji inštanči — ako bi to vslo ostalo brez uspeha, govorila bi v kratkem najvišja instanca — ljudska volja in strmoglavila pri voliti celo vodstvo. Bi-li kdo opornik mnenju kritikov, zahtevajočih remedure? Kako bi nazivali onega, ki bi skušal opravičevati delovanje vodstva odnosno pobijati mnenje kritikov, mnenje celega naroda? Tudi država je družba, h katerej prispevajo vsi njej priključeni narodni strogo po zakonjenih predpisih. Vodstvo jej je podeljeno, da vrši namen države, da nudi v okviru razpoložljivih sredstev svojim državljanikom potrebno kulturo s pravičnimi roko. Ako pa podaniki vidijo, da država vrši svojo sveto dolžnost ne objektivno, da zanemarija en del podanikov na korist drugega dela — ali da celo iz fonda vseh podanikov v katerikoli obliki troši za tuj narod — izven države, dočim zanemari lastne državljane — ali bi kdo kritikom mogel očitati izdajalstvo? Ali bi ne nazivali ravno te kritike — prijatelje družbe, države, stremečih dobrobit in jakost lastnih krvnodernopne plačnikov državljanov?

Kdo nam zapoveduje. Te dni
imel vsenemški »Verband« v Mon-
kovem svoje pomladansko zborov

V Tivoli!

Ako se hočeš dobro zabavati, pojdi v
restavracijo „Tivoli“
tam je izvrstna češka kuhinja, dobiti je
tudi vedno sveže pivo in razna pristna
vina po zmernih cenah.

Velika dvorana Hotelske sobe

Vsako jutro že ob 6. uri sveže kuhana kava.

je vedno brezplačno na razpolago za
:: veselice, shode, predavanja itd. ::
po jako nizki ceni vedno na raz-
polago.

nje. Na zborovanju se je govorilo o sedanjih razmerah v evropski politiki. Povdarjalo se je posebno, da je napetost med Francijo in Nemčijo in da je tudi med Rusijo in Nemčijo nesoglasje. Zaradi tega so Nemci sklenili, da je nujno potrebno, da ob enem z Nemčijo tudi Avstrija pomnoži svoje čete in da se dobro oboroži, ker je zaveznica. Avstrijskim Nemcem se naroča, da naj delajo z vsemi silami na to, da bo avstrijska zaveznica dobro pripravljena na odločilni boj, ki ga pripravlja Nemčija. Tako Nemci nam zapovedujejo — mi pa naj plačujemo. Ne boš, Mitel!

Zaradi prepira med očeti in sinovi se je blagovolil obegniti ob nas tudi klerikalni »Gorenjec«. S kupljenimi listi in s prodanimi ljudmi ne maramo imeti opravka. Naša mladina ni burševska — zapisala si je na svoj mladi prapor treznost in delavnost. Zato se tudi ne bo zgodilo, kakor prerokuje od sv. Duha navdahnjeni »Gorenjec«.

Viharno zborovanje češkega učitelstva v Pragi. Razmere v naši državi so prišle tako daleč, da pod njimi trpe vsi stanoviti. Vled nemške politike je danes nekaj bogata češka dežela na tem, da skoraj ne bo mogla plačati učitelstva in svojih uradnikov. V nedeljo je imelo češko učitelstvo v Pragi viharo zborovanje, na katerem so zahtevali, da se vprašanje učiteljskih plač čim prej reši in da se reši šolo pred propadom.

Iz seje deželne odbora kranjskega dne 19. aprila 1913. Radi izredno neugodne vinske letine je finančno ministrstvo deželi Kranjski odpisalo na zakupi užitnine za leto 1912 znesek 80.000 K. Glede na vlogi g. Stalzerja, ki želi vpeljati med Kočevjem in Črnomljem redno avtomobilsko zvezo, se odgovori okr. glavarstvu v Črnomlju, da naj priredi komisijonelen ogled, pri katerem se naj dožene, če je cesta v primernem stanju. Hkrati se ministrstvo za javna dela ponovno naprosi, da naj se ta cesta inkamerira. Uradne ure pri deželnem odboru bodo od 1. maja t. l. dalje zopet od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne. Glede povzdiže ribarstva na Kranjskem se bo vršil posvet pri deželnem odboru, katerega se bo udeležil tudi ribarski izvedenec c. kr. poljedelskega ministrstva. Paznika v deželni prisilni delavnici Valentin Frece in Martin Kovačič se imenujeta narednikom.

Iz ljudsko - šolske službe. Na mesto na dopustu se nahajajoče učiteljice Berte Valentove je imenovana bivša suplentka v Spodnji Šiški Valerija Reitzova za suplentko na ljudski šoli v Šmarju pri Ljubljani. Na mesto obolelega učitelja Franca Kalana je določena za ekskursedni pouk v Gribljah, učiteljica v Podzemlju Sofija Skoflanc, za provizorično učiteljico na dvorazrednici v Škocjanu je imenovana učiteljica, kandidatinja Ana Sirkova.

Slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi naznanja, da je njen starešina g. Karol Ferluga iz Trsta v torek dne 22. t. m. na češki univerzi bil promoviran doktorjem prava.

Ob priliki Funtkove Tekme na zagrebškem odru predlaga »Pokret« naj bi si jugoslovanska gledališča domače drame zamenjavala, naj bi se dobra naša dela takoj, ko dosežejo uspeh doma, dajala tudi v hrvi. gledališču v Zagrebu in obratno. Tako bi si ne mogli drug drugemu očitati, da se ne poznamo, in bi se ne mogli — podcenjevati.

»Riečki Novi List« je prinesel laskavo oceno dr. Oražneve knjige »Med ranjenimi srbskimi brati«. — »Vedino« anketo o jugoslovanskem vprašanju prinaša zagrebški »Pokret«.

Obesil se je. Včeraj jutraj so našli ljudje na Črnučah blizu železniške proge v gozdu nekega neznanega moža obešenega. Samomorilec je najbrže kak delavec, je slabo obločen in brez listin. Ima rujave brke, črne lase in je kakih štirideset let star. Vzrok samomora je doslej še neznan.

Požar v Zlatem polju. Kakor se iz Kamnika poroča, je dne 16. aprila t. l. okrog ene ure ponoči na doslej nepojasnjen način izbruhnil ogenj v stanovanju prevžitarja Matije Novaka v Zlatem polju. Ogenj se je hitro razširil in je vnel v kratkem času šest posostnikov v Zlatem polju njih hiše z vsemi gospodarskimi poslopji vred. Vsa poslopja so bila krita s slamo. Skupna škoda

znaša okrog 46.000 kron. Posostniki pa so zavarovani samo na 12.100 K. Eden izmed tamošnjih prebivalcev je zadobil pri požaru težke opekline. Deželni odbor kranjski je pogorelcem za prvo pomoč dovolil podporo v naturalijah (seno, krma itd.) za 1200 K.

Ogenj. V nedeljo, 20. t. m. zjutraj okoli pol 4. ure je začelo goreti v Zalogu pri Goricih pri »Balantu«. V hipu je bilo vse v ognju. Rešili so ljudi in živino. Hiša in gospodarska poslopja so do tal pogorela. Ker je poslopje »Zalesnika« tik »Balanta«, je tudi to pogorelo do tal. Stavbe so bile lesene in s slamo krite. Neumorno delovanju sosedov in drugih na pomoč prihitelih sovaščanov se je zahvaliti, da se ni ožen razširil, zlasti, da se ni vnelo pri »Brsnjaku«, čegar s slamo krito poslopje je bilo v skrajni nevarnosti. Kako je ožen nastal, se ne ve. Oba pogorela sta revna. Ker jima je zgorelo tudi pohištvo in vsa obleka, sta res usmiljenja vredna.

Tatinska družba zasačena. V noči od 21. na 22. t. m. je posostniku Fr. Blatniku iz Gor. Lepevasi iz svinjskega hleva izginil dobro rejen prašič. Sled je peljala v gozd. Imeli so na sumu cigane, a ta sum se je obrnil drugam. V hiši Gorenca in Cerovška v Dolenjih Dulah in Ivanjolu se je tačas pilo in jedlo pozno v noči. Meso so tudi razpečavali. V kleti Gorenca se je našla miza, na kateri so razrezali prašiča, če vsa krvava. Zagovarjali so se, da so klali zajca. Ker pa zajec nima toliko krvi, so zaprli Janeza, Franceta, Marijo ml. in starejšo in Jožefa Cerovšek iz Ivanjola in Jožefa in Antona Gorenc iz Spod. Dule v okrajno sodišče v Krškem. Med tem časom se je za Gorenčovo hišo izsledil izkopani drob prašiča. To mesto so takovi posili s pepelom, da bi sled zakrili. Dalje se je dognalo, da sta Marija Cerovšek ml. in star. pokradli v družbi drugih moških — v moške obleke oblečeni — pri Herzogu več kokoši. Martinu Božiču čebelnice panje, Mihi Skrabcu iz Vel. Trnja več ruh, Martinu Kerm iz Ivanjola 500 kron, Jožefu Arhi iz Leskovca svinjskega mesa in več drugih stvari. Francetu Pavlin v Ženju obleke, uro, daljnogled itd. Pri hišni preiskavi se je našlo mnogo reči, katere izhajajo od tatvin, storjenih skozi leto dni in se gospodariji teh reči do sedaj niso našli — kakor puška dvocevnika, kateri so skrajšali kopiche, čebelnih panjev, 5 kg bakrenega vitriola, več škarij za trte, brizgalnic in drugih premakljivih stvari. Pri tem je tudi več drugih sosedov radi podpiranja tatvine osumljenih. Najbrže presegla cena ukradenih reči 2000 K, zato bo imelo porotno sodišče govoriti. Sedaj je ta okraj varen pred tatinsko druhaljo.

Dunajski župan zbolel. Kakor se iz Dunaja poroča, je te dni zbolel župan mesta Dunaja dr. Weiskirchner na hudem vratnem katarju.

Stavka čeških visokošolcev v Pragi. Slušaletli češke medicinske fakultete so dne 21. aprila t. l. začeli stavkati, ker se ni ugodilo njih zahtevam glede povečanja učilnih dvoran.

Samomorilen potkus igralke. 24letna operna pevka Izabela Vogel iz Dunaja se je hotela dne 20. t. m. zastrupiti na svojem stanovanju z veronalom. To pa so ji prepričali in mlado igralko rešili. Vzrok samomorilnega poskusa je doslej neznan.

Samomor častnika. Dne 20. aprila t. l. si je pogнал kroglo v glavo nadporočnik Karol Kanja iz Brna. Ustrelil se je na svojem stanovanju. Vzrok samomora je doslej nepojasnjen.

Ljubljana.

»Slovenec« je prinesel v včerajšnji številki tole izjavo: Podpisani odbor Katol. Tiskovnega Društva nasproti gorostastim nereticam, ki sta jih objavila v današnji številki časnika »Dan« in »Zarja« glede g. Luka Smolnikarja, češ, da je kot blagajnik K. T. D. defraudiral pri društvu 30 tisoč kron, izjavlja, da gospod stolni vikar Luka Smolnikar ni bil nikoli blagajnik Kat. Tisk. Društva in da ni pri društvu niti vinarja defraudiral. Ljubljana, 22. aprila 1913. Dr. Ferd. Čekal, t. č. blagajnik, Andr. Kalan, t. č. predsednik, dr. Josip Gruden, t. č. tajnik. — Ja, ja, ampak v »Izjavi« ni povedano, da ni Luka Smolnikar sploh nikjer defraudiral, bomo že še pravočasno poročali.

Čisto ponižno in vpludno vprašanje. Zadnjič je »Slovenec« poročal, da je pomožni uradnik Ivan Sajovic ubežal iz Ljubljane s par sto kronami. (Ta fant je bil vedno v klerikalnih vrstah zelo vporaben, tudi notarju Hafnerju je zvesto služil). Ali nam ne bi hotel »Slovenec« povedati koliko znaša tista svota »par sto kron«? Če »Slovenec« ne pove, bo pa kakšen rimski romar povedal!

Mestno kopališče ljubljansko je za sedanje razmere veliko premajhno in je v pravem pomenu besede nekaj kurnik. Snaga v njem tudi ni v najboljšem položaju; po tleh polno papirja, pljuvalniki niso mogoče cel teden pomiti itd., kar ni posebno privlačno za občinstvo. Toda to pustimo nastran. Sedaj, ko se ljubljanska tako hitro razvija, je zelo potrebno, da se napravi poleg tega še novo veliko in moderno kopališče. Nekateri bodo rekli, da ni denarja. To je res. Ker pa je stavil g. prof. Reiser v včerajšnji občinski seji predlog, da se napravi novo kopališče višje od šentjakobskega mostu, ki bo veliko stalo, naj se resno vpoštevata nasvet občinstva, ki je: Mesto ima velik prostor na Poljanskem nasipu, kjer ga ima v namenu tvrda Rella in nečak. To je mestna last. Tu naj se sežida 3—4 nadstropno poslopje. Spodaj naj se napravi kopalne sobe, zgoraj pa primerna stanovanja, ki se bodo lahko oddala in kar se bode tudi obrestovalo, kakor imajo to tudi pri Sionu. Ta prostor je v sredini mesta ter veliko bolj pripraven, nego v šentjakobskem okraju, ker tam imajo že tako Kolesijo in Mali graben za kopanje in še svet bi bilo treba kupiti, kar pa tukaj odpade. Na ta način pa pride ljubljana poceni do novega kopališča. Prosimo, da se ta nasvet vpoštevata.

Kranjska šparkasa in Slovenec. Od zelo zanesljive nemške strani se je zvedelo, da bode prispevala Kranjska šparkasa za polom v Laškem trgu 40.000 K. Ker pa tega ne sme storiti direktno, bode dala omenjeno svoto Südmarki s pogojem, da jih ista porabi za šole v Kočevju. Namesto šol pa bode romala ta svota v Laški trgu, da podpre nemške goljufije in sleparije. Tudi list Domacini vzdržuje Kranjska šparkasa in to vse iz večinoma slovenskega denarja. Radovedni smo, kaj poreče k temu c. kr. vlada?

Drčalna osmica v Tivoli! Bogle koliko za kulturne priredbe vnelih ljubljancev bo bralo to notico z veseljem pričakujoč, da se v kratkem naseli pod Tivoli drčalna osmica, katere posostnik je lansko leto v kratkem času spravi lepe tisočake v žep. Ne bo tako! Hoteli smo le povedati, za kake reči v tej grozni draginji ni škoda denarja. Škoda ga je pa za srečke umetniške loterije, za gledališče in koncerte. Kako lepo spricevalo o zavednosti ljubljanske publike so kazali v soboto zvečer prazni stoli na koncertu »Ljubljanskega Zvonca! Kaj ko bi še v »Narodni dom« naselili kinematograf!

Nova šolska knjiga. Ministrstvo za bogocastje in nauk je z odlokom z dne 3. aprila 1913, št. 49.783 odobrilo knjigo: Latinska vadnica za četrti razred gimnazij in realnih gimnazij, sestavil dr. Josip Pipenbacher. Cena vezani knjigi K 2.20. Založil L. Schwentner v Ljubljani.

Za črnogorski rdeči križ je darovala Ivana Lavrenčič 2 kroni, ker se Nikita tako dobro drži. Hvala lepa!

Dobrodelna prireditve v korist »Domovine« se vrši dne 2. maja v deželnem gledališču. Program sledi.

Ustanova za vzgojevanje slepih otrok. Na magistratu je nabit razpis o ustanovitvi barona Flödnigga in ilirski ustanovi za vzgojo slepih otrok v odgojevalnici v Lincu. Pravico imajo otroci od 7.—14. leta. Več je razvidno iz razpisa ustanove.

Interesente se opozarjajo na to, da bode dne 28. aprila t. l. ob 11. uri dopolne pri tukašnjem c. kr. okrajnem sodišču v izbi št. 16. dražba Josipine Pust iz Ilovice h. št. 58 lastne zemljišča vlož. št. 661 k. o. Karlovskega predmestja. Cenilna vrednost znaša K 7.724.87, najmanjši ponudek pa K 5.176.58.

Fina tatica. V neki boljši trgovini za perilo so včeraj popoldne zasačili neko nobel gospo, ki jo muči kleptomanija. Nabirala je dolgo časa sem tebi nič meni nič lepo perilo, ne da bi ji prišlo na misel plačati račun. — **Kap jo je zadel.** V poneklek popoldne okrog pete ure je sedela na klopi v »Zvezdi« 65letna vdo-

va užitinskega preglednika Jerica Lotričeva iz Železnikov. Ko se je odpočila, je šla domov na svoje stanovanje v Gradišče št. 11. Tam se je Lotričeva nenadoma zgrudila na tla in je bila takoj mrtva. Zadel jo je kap.

Umrli so v Ljubljani. Marija Matevž, užitkarica, 79 let. — Valentin Leinellner, sin pečarskega pomočnika, 4 mesece. — Amalija pl. Donati, učiteljica, 50 let. — Doroteja Potokar, užitkarica, 67 let.

Kinematograf »Ideal«. »Quo vadis?« Nepričakovano je bil uspeh pri včerajšnjih predstavah. Slika nadkriljuje vse dosedaj kazenega. Zadovoljni so obiskovalci zapustili kinematograf, prepričani, da se jim je nudil užitek, kakršnega niso pričakovali. Splošno se sodi, da je to vrhunec umetnosti, ki jo nudi kinematograf. Večerne predstave so bile že popoldan razprodane. Blagajna je otvorena vsako jutro od pol 11. do 12. ure.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljanski občinski svet je imel včeraj ob šestih zvečer v mestni dvorani svojo izredno sejo. — Župan otvori sejo in imenuje verifikatorjem občinske svetovalca Bončarja in Tomaža Novaka. Odsotnost je opravičil občin. svetovalec Schmidt. Župan preide na to k I. točki dnevnega reda, k

naznanilom predsedstva.

Komando tretjega vojaškega zbora je poslalo poročilo glede kornega streljanja. Županov predlog, da se da za to streljanje iz kredita 1200 kron, se sprejme. — Deželni odbor naznanja, da je dovolila deželna banka posojila en milijon kron. — Kuratorij za pospeševanje obrti na Kranjskem pošilja poročilo o delovanju v letu 1912. — Ljubljansko mestno uradništvo se zahvaljuje občinskemu svetovalcu prof. Reiserju za trud, ki ga je imel glede služb, pragm. mest. uradnikov. V seji občinskega sveta dne 8. aprila je interpelliral občinski svetovalec Stefe glede okrašenja oken s cveticami. Župan omenja, da so se storili potrebni koraki in da se je vsem ljubljanskim dnevnikom poslalo poročilo o tozadnih nagradah. — Ravno tako se je ugodilo interpellaciji obč. svetnika Franchettija glede petroleja, občinskega svetovalca Pustoslemška glede železnice in občinskega svetovalca Kristana glede delavskih plač pri delu v Ljubljani strugi. — Nato pride na vrsto II. točka dnevnega reda, odobrenje zapisnika zadnje seje. Zapisnik se odobri. — Kot III. točka dnevnega reda pride na vrsto poročili personalnega in pravnega odseka. Poročevalec, občinski svetnik dr. Novak.

Msg. Tomo Zupanu se podeli častno meščanstvo.

Monsignoru Tomo Zupanu je župan ob priliki njegove 50letnice maševanja častital. Obenem je stavil župan predlog, da se z ozirom na jubilarne zasluge na šolskem polju prosvete in napredka msg. Tomo Zupanu podeli častno meščanstvo. Predlog je sprejet.

Podelitev meščanstva učitelju Antonu Razingerju.

Ob priliki 40letnice službovanja učitelja Razingerja stavi župan predlog, da se jubilarju glede zaslug, ki si jih je stekel na pedagoškem polju, podeli brezplačno meščanstvo ljubljanskega mesta. Predlog se sprejme. — Pride na vrsto V. točka dnevnega reda:

poročilo stavbnega odseka.

Poročevalec občinski svetnik Štembov.

I. poročilo: Dopis magistrata glede stroškov za izvršitev obrežnih zidov ob regulirani Ljubljani po načrtih arhitekta Kellerja. Navzoča sta tudi mestni stavbni nadkomisar Prelovšek in arhitekt Keller. Odsekov predlog, da naj se načrt arhitekta Kellerja v detaljih odobri, kakor tudi stroški 240.000 K, se sprejme en bloc.

II. Dopis mestnega magistrata glede priskrbe primernejših uradnih prostorov za mestni stavbni urad. Odsekov predlog, da se najamejo ti prostori v drugem nadstropju severnega trakta kresije in da se dotičnim strankam s 1. majem odpove, se sprejme.

III. Dopis magistrata glede nekaterih nujno potrebnih poprav mestnega kopališča v Kolesiji. Za nov tlak v kolesijskem kopališču se določi vsota 3770 K.

IV. Dopis magistrata glede nujne poprave nasipa pri mešnem ribniku ob poti v Tivoli. Ribnik pušča, kar so vzrok poljske miši. Za poprav nasipa predlaga odsek 1000 K. Odsekov predlog se sprejme.

V. Prošnja Franca Ksaverja in Brigite Souvanove za obnovitev parcelacije njunine posesti parc. št. 141, 67/3, 68 in 69 kat. občine Kapucinsko predmestje. Odsekov predlog, da se parcelacija obnovi, je sprejet. — Sejo vodi naprej podžupan dr. Triller.

Na vrsto pride

poročilo finančnega odseka

O dopisu mestnega magistrata glede dobave nove oprave za oltar pred mestno hišo. Poročevalec občinski svetnik Milohnoja. Ker novi oltar ni še tako nujno potreben, predlaga odsek, naj se z nabavo novega še počaka. Sprejeto. — Pridejo na vrsto

poročila mestnega vodovoda in elektrarne.

Poročevalec občinski svetnik prof. Reiser.

I. Dopis deželnega odbora glede oddaje vode iz mestnega vodovoda občini Moste. Voda se občini Moste odda; plačevalo se bo 24 vinarjev za kubikmeter; tozadevna pogodba je veljavna za 30 let.

II. Prošnja Karla Pogačarja za odpis večje porabe vode. Odsekov predlog, da se odpíše 49 K 50 v kot polovica zaračunjenega zneska, se sprejme.

III. Prošnja dr. Pavla Samasse za odpis večje porabe vode. Odpíše se 44 K 50 v.

Kot VII. točka dnevnega reda pride na vrsto samostalni predlog občinskega svetovalca Jožefa Reiserja glede zgradbe mestnega kopališča v Ljubljani v bližini šentjakobskega mostu. Se izroči odseku. — Nato pride na vrsto še več interpellacij občinskih svetovalcev na župana, kakor interpellacija obč. svetnika Pustoslemška glede neizpolnjevanja obveznosti občine Spodnja Šiška v zadevi vodovoda, interpellacija obč. svetnika Šerjaka glede več trgovcev, ki ne dajo dolžnega počitka svojim trgovskim sodelavcem, interpellacija obč. svetnika Koleske glede snajenja neke jame med 8. in 14. hišno številko v Jenkovi ulici in interpellacija obč. svetnika Štefeta radi pregledbe napisov v mestnih nasadih. — Ob sedmih zvečer zaključijo podžupan javno sejo. Sledi tajna.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Zmagovito prodiranje Črnogorcev. Essad paša ponudil kapitulacijo. Na predlog Anglije se izkrci mednarodno vojaštvo v Sv. Iv. Meduanskem.

NASKOK NA SKADER SE JE OBNOVIL.

Dunaj, 22. aprila. Potrjujejo se vesti, da je kralj Nikola zapovedal obnoviti operacije pred Skadrom. Generalni naskok je v teku. Teletonične zveze s Črno goro so pretrgane. Usodepolna ura Skadra je obila.

Srbske čete so sicer odšle izpred Skadra, toda Črnogorci so takoj zasedli njihove pozicije. Razven tega so ostali na postojankah tudi težki srbski oblegovalni topovi.

SKADER KAPITULIRA.

Dunaj, 22. aprila. Glasom poročil iz Kotorja je postal včeraj Essad paša, komandant Skadra, k Črnogorskemu poveljstvu parlamentarja, ki bi se pogajal glede predaje mesta. Vsed tega je bil takoj pod predsedstvom kralja sklican kronski svet, nakar sta bila odposlana k Essad paši dva parlamentarja, ki se

pa do trenutka še nista vrnila — zato še tudi nobenih poročil ni o teku pogajanj.

ČRNOGORCI PRED SKADROM ZMAGUJEJO.

Cetinje, 22. aprila. Iz uradnega črnogorskega vira: Črnogorci so generalni naskok na Skader že obnovili in zavzeli celo vrsto utrd, ki so bile dosedaj v rokah Turkov. Izgube Črnogorcev so velike, dosedaj jih še ni bilo mogoče določiti. Turki so podvezeli protitilpad, bili so pa z velikimi izgubami pregnani. Padec Skadra je pred duri.

ŠEST VELESIL PROTI ČRNI GORI.

Dunaj, 22. aprila. Dunajska »Zeit« poroča: Velesile so vsled nepopustljivosti Črne gore na predlog Anglije sklenile izkrcati mednarodno vojaštvo v Medui. Slična poročila prihajajo tudi iz Pariza.

PREMIRIJE.

Pariz, 22. aprila. Med Turki, Grki in Srbi je sklenjeno 14dnevno premirje.

OBRAT.

Sofija, 22. aprila. »Mir« upa, da se zaveda med Zavezniki srečno izteče.

BOLGARIJA SE ZAVEZALA Z AVSTRIJO PROTI SRBIJI.

London, 22. aprila. »Daily Mail« trdi, da obstoja med Avstrijo in Bolgarijo tajna pogodba, ki zavezuje obe državi k skupni pomoči, če pride do vojne s Srbijo.

BOLGARSKO »OSVOBOJEVALNO« DELO.

Sofija, 22. aprila. Bolgarski odbor za Macedonijo pripravlja veliko delo, da osvobodi Macedonijo izpod srbskega jarma. Bolgarske čete so svoje delo začele že v mnogih krajih Macedonije.

BOLGARSKO - AVSTRIJSKA PROTISRBSKA ZVEZA.

Belgrad, 22. aprila. Merodajni krogi tu trdijo, da obstoja med kraljem Ferdinandom in avstrijskim cesarjem pogodba, glasom katere dobi Bolgarija proti Srbiji pomoč za zednjenje cele Macedonije notri do Skoplja. (Čudno, da ne do Belgrada.) Bolgarija se pa zaveže, podpirati ustvaritev avtonomne Albanije pod avstro-ogrskim protektoratom. Nota bene: Albanijo je Bolgarija priznala v vojni pogodbi Srbiji — dasiravno jo je kakor iz zgornjega razvidno preje predala Avstriji.) Rusija to ve in le to tudi očitala dr. Danevu in generalu Dimitrijevu, ko sta bila v Petrogradu!

MIROVNA POGAJANJA.

Sofija, 22. aprila. Zavezniki so podali danes odgovor velesilam na njihovo noto. Sprejemajo posredova-

nje velesil in njihove predloge — proseče, da se tudi njihove želje vpošteva.

Dunaj, 22. aprila. »W. Allg. Ztg.« piše: Odgovor balkanskih držav, ki so ga podale včeraj in po katerem prevzemajo posredovanje velesil in sicer takšno, da se sklepanju miru ne dela nobenih ovir, toda mirovna pogajanja bodo potrebna in bodo na vsak način trajala teden ali dva. Balkanske države so si pridržale še enkrat obravnavati meje, posebno one Albanije. Velesile pa odklanjajo to zahtevo, nosebno Avstrija.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, pianine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Cenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov, najnižja cena.

Kdor si želi nabaviti nagrobni spomenik, si naj ogleda zalogo pri Sv. Križu (novo pokopališče v Ljubljani), kjer vam najceneje in s solidnim delom postreže domača tvrdka Fr. Kunavar, kamnosek.

Kupim v mestu ležečo hišo (tudi večjo z vrtom). Natančne ponudbe pod »Hiša« na »Prvo anončno pisarno«. 319-3

Kolo že rabljeno kupi in velikega belgijskega kunca proda Fr. Dolinar, Smednik. 317-2

Mayrjev leksikon (velika izdaja) se proda. Kje pove »Prva anončna pisarna«. 314

Kupim dobro ohranjeno otomano (Ruhebett). Pnudbe: »Ruhebett«, »Prva anončna pisarna«. 324-1

Spretno šiviljo in učenko sprejme takoj šivilja v Zatiški ulici št. 1.

Iščem službe traikantlnje, ali primerne tudi izven Ljubljane. Naslov v »Prvi anončni pisarni«.

Lepo posestvo

obstoječe iz 9 johov zemlje s hišo in kozolcem v jako primernem kraju v Lipah se ceno proda. Natančneje se poizve v gostilni pri Šarcu, Karlovska cesta 19. 323

FRAN KRAIGHER
krojaški mojster
Gosposka ulica št. 5
se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga veeno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svil in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

Pozor, kolesarji!
Pred nabavo kolesa ob bližajoči se seziji si izvolite pogledati mojo največjo zalogo vsakovrstnih in najfinjših Puchovih koles (edino zastopstvo) in prepričali se boste o izborni kvaliteti. — V zalogi se dobe vse kolesarske potrebščine in vsa popravila se izvršujejo v lastni mehanični delavnici.
Torej pozor, najboljši in najcenejši nakup le pri tvrdki
Fr. Čuden, Prešernova ulica 1.
Poleg tega tudi najfinjši šivalni stroji.
— Pouk za vezenje brezplačno. —
Naročajte cenike za kolesa, šivalne stroje, ure in zlatino, tudi po pošti prosto.

Teodor Kunc
Prešernova ulica št. 5, I. nadstropje.
Damski modni salon
za angleška in francoska
∴ dela se priporoča. ∴

Gramofonske plošče
Plošče preje K 4—, sedaj samo K 1-95. Velikanska zaloga gramofonov! Zahtevajte cenike.
K 1-95 K
25 cm velike, dvostranske, priznane najboljših znamk prodajam radi velike zaloge pod last. ceno
Fr. P. Nežec, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Ure, verižice, uhanj, prstanj, obeski, zapestnice itd. itd.
Edina zaloga ur z lastno znamko = „TUP“
Najcenejša birmanska darila.
Najstarejša domača tvrdka
LUD. ČERNE
juvelir in trgovec
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
— Cenikizastoj. —

Narodna kavarina
naznanja cenjenim gostom, da igra vsaki dan
nova dunaj-ska elitna: damska kapela.
Začetek točno ob pol 9. uri zvečer.
Fran Krapeš.

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!
Proti ugodnemu plačilu na obroke!
Preproge, posteljne oprave, zavese, blago za moške in ženske obleke, narejene obleke (konfekcija), perilo za moške in ženske, platneno blago itd.
Na željo pošljem zastopnika na dom. Zadostuje dopisnica.
Landskroner & Bochner Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 39.

Radi prevelike zaloge blaga dajem 20% popusta
vse pomladne najnovejše damske kostume, krila, bluze kakor tudi obleke in površnike za gospode in dečke najmodernejšega kroja.
Postrežba točna in solidna. Cene priznane nizke.
Angleško skladišče oblek
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Izgotovljene obleke
površnike, pelerine za moške in dečke. Fine vrhne jopice, cele obleke (kostume) in posamezna krila za ženske v manufakturni in konfekcijski trgovini
„Pri Škofu“ v Ljubljani,
na vogalu Medene ulice in Pred Skofijo št. 3 (nasproti gostilne „Pri Sokolu“. — Podružnica tvrdke R. Miklauc.
Velika izbira. — — Stalne nizke cene.

Ustanovljeno leta 1900.
Odlikovana
Paris 1905. London 1905.

Slavn. občinstvu v mestu in na deželi vljudno priporočam največjo zalogo krasnih nagrobni vencev in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.
V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 do 80 K komad, tako, da si vsakdo lahko izbere.

Fr. Iglič :: Ljubljana ::
Mestni trg 11-12.
Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Najnovejše kravate za gospode
pentlje, samoveznice in vse druge moderne fazone od najcenejše do najfinejše vrste, naramnice, podveze, odeje za potovanje, ščetke za obleko, lase in zobe, milo, parfumerija, palice, dežniki itd. vse v največji izbiri in najboljši kakovosti v
== modni in športni trgovini ==
P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte ==

Dobrega akviziterja
sprejme takoj proti proviziji zavarovalnica proti vltomu. — Ponudbe pod »Zavarovalnica« na »Prvo anončno pisarno«.

Del. glavica: Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Rez. fond nad K 8,000.000. K 1,000.000.
Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4 3/4 %